

2021/2007(INI)

10.9.2021

STANOVISKO

Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

pre Výbor pre právne veci

k akčnému plánu pre oblasť duševného vlastníctva na podporu obnovy a odolnosti EÚ
(2021/2007(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Irène Tolleret

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vyzýva Výbor pre právne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. víta predloženie nového akčného plánu pre oblasť duševného vlastníctva¹ a uznáva jeho význam pre agropotravinársky sektor; zdôrazňuje významnú úlohu, ktorú zohrávajú zemepisné označenia a zaručené tradičné špeciality (ZTŠ) pri ochrane práv duševného vlastníctva a dobrého mena odvetvia potravín a nápojov EÚ na jednotnom trhu a na medzinárodných trhoch; pripomína, že EÚ chráni približne 3 300 výrobkov ako zemepisné označenia a 64 ako ZTŠ;
2. pripomína, že zemepisné označenia majú veľký hospodársky význam a predstavujú približne 7 % celkového predaja a 15,4 % vývozu potravín a nápojov EÚ; konštatuje, že ročná hodnota všetkých týchto výrobkov sa zvýšila na viac ako 75 miliárd EUR, z čoho viac ako pätina pochádza z vývozu do krajín mimo EÚ;
3. zdôrazňuje preto potrebu chrániť zemepisné označenia a ZTŠ ako práva duševného vlastníctva, a to v rámci jednotného trhu aj na celom svete prostredníctvom dvojstranných a mnohostranných dohôd s krajinami mimo EÚ; domnieva sa, že zemepisné označenia by mali byť lepšie chránené pred všetkými praktikami obchodného nekalého správania v práve Únie, a to aj v prípade, že sa používajú ako prísady alebo sa predávajú ako služby; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby dobrá povest' predmetného zemepisného označenia nebola oslabená treťou stranou; zdôrazňuje význam tejto ochrany pre zachovanie pracovných miest EÚ spojených s výrobou a distribúciou týchto výrobkov; zdôrazňuje potrebu posilniť kontroly pôvodu zložiek všetkých zemepisných označení vrátane chránených označení pôvodu (CHOP) a chránených zemepisných označení (CHZO); vyjadruje poľutovanie nad tým, že počas prebiehajúcich rokovaní o modernizácii dohody o pridružení medzi EÚ a Čile došlo k odmietnutiu výhradnej ochrany hlavných zemepisných označení EÚ, najmä vo vinárskom sektore;
4. poukazuje na to, že propagačné kampane zvyšujú dôveru spotrebiteľov v kľúčové časti potravinového reťazca a zvyšujú informovanosť o kvalite a pôvode výrobkov; okrem toho poukazuje na to, že tieto kampane uľahčujú identifikáciu pravosti kvalitných výrobkov a nepriamo ich chránia pred uzurpáciou a napodobňovaním; vyzýva Komisiu, aby v rámci ďalšej revízie príslušných právnych predpisov posilnila propagačné kampane v oblasti zemepisných označení a ZTŠ a posilnila informovanosť spotrebiteľov, a to aj s cieľom zvýšiť miestnu spotrebu a podporiť krátke dodávateľské reťazce a zdravé, odolné a udržateľné teritorializované potravinové systémy;
5. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby upravili mechanizmy verejného obstarávania s cieľom zlepšiť prístup ku kvalitným výrobkom, ako sú zemepisné označenia a ZTŠ;
6. konštatuje nárast online predaja počas pandémie COVID-19 a veľký potenciál tohto trhu pre zemepisné označenia a ZTŠ, ale zdôrazňuje, že ho možno dosiahnuť len vtedy,

---

¹ Oznámenie Komisie z 25. novembra 2020 s názvom Maximálne využitie inovačného potenciálu EÚ – Akčný plán pre oblasť duševného vlastníctva na podporu obnovy a odolnosti EÚ (COM(2020)0760),

ak budú práva duševného vlastníctva lepšie chránené; poukazuje na to, že ochrana zemepisných označení by sa mala vzťahovať na všetok tovar, ktorý sa predáva online, a že výrobcom výrobkov so zemepisným označením by sa mali sprístupniť postupy na zabránenie registráciám názvov domén v zlej viere, ktoré narúšajú ochranu zemepisných označení; vyzýva Komisiu, aby sa prednostne zaoberala ochranou týchto práv online najmä tým, že túto otázku začlení do dvojstranných a mnohostranných obchodných dohôd; pripomína, že počas diskusií o reforme spoločnej poľnohospodárskej politiky Parlament predložil návrhy v tejto oblasti a že Komisia súhlasila s posúdením týchto návrhov; víta zámer Komisie spolupracovať s medzinárodnými partnermi s cieľom chrániť zemepisné označenia na celom svete prostredníctvom mnohostranného lisabonského registra Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) a zintenzívniť svoju účasť na celosvetových internetových fórach s cieľom zabezpečiť, aby medzinárodný systém názvov domén (DNS) plne rešpektoval práva duševného vlastníctva vrátane zemepisných označení;

7. domnieva sa, že otázka administratívnej záťaže pre výrobcov spojená s registráciou, zmenou a riadením špecifikácie výrobkov so zemepisným označením a ZTŠ by mala byť stredobodom budúcich diskusií; pripomína, že postupy na zmenu špecifikácií zemepisných označení sa v kontexte revízie reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky zjednodušili a zefektívnilo pre vinohradnícke a agropotravinárske výrobky a že tento prístup by sa mal v budúcnosti posilniť;
8. zdôrazňuje potrebu zlepšiť úlohu skupín výrobcov výrobkov so zemepisným označením; v tejto súvislosti sa domnieva, že rozšírenie nástrojov riadenia ponuky na syry a šunky s chráneným označením pôvodu a chráneným zemepisným označením na všetky poľnohospodárske a vinárske odvetvia, ktoré bolo dohodnuté ako súčasť reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky, je dôležitým krokom k dosiahnutiu tohto cieľa; vyzýva Komisiu, aby predložila ďalšie návrhy s cieľom umožniť skupinám výrobcov lepšie riadiť dobré meno svojich výrobkov a ich uvádzanie na trh a posilniť ich význam v hodnotovom reťazci;
9. podporuje želanie Komisie racionalizovať a harmonizovať pravidlá týkajúce sa zemepisných označení, ktoré sú v súčasnosti obsiahnuté v štyroch nariadeniach EÚ (tri nariadenia po reforme spoločnej poľnohospodárskej politiky), pričom zdôrazňuje potrebu zachovať osobitný, ale súdržný rámec pre vinárske výrobky a liehoviny;
10. berie na vedomie cieľ Komisie podporovať výrobcov výrobkov so zemepisným označením, aby uvádzali na trh udržateľné výrobky s cieľom splniť požiadavky spoločnosti a očakávania spotrebiteľov; zdôrazňuje, že z iniciatívy Európskeho parlamentu sa sa ako súčasť reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky zaviedla možnosť, aby výrobcovia dobrovoľne zahrnuli do špecifikácií príspevkov svojich výrobkov k udržateľnému rozvoju; domnieva sa, že takáto možnosť by sa mala v kontexte budúcich iniciatív Komisie posilniť;
11. zdôrazňuje, že zemepisné označenia sú predovšetkým prostriedkami ochrany duševného vlastníctva a preukazujú pravosť tým, že označujú pôvod výrobkov; žiada, aby budúce iniciatívy Komisie priamo ani nepriamo neoslabovali zemepisné označenia ani ZTŠ prostredníctvom opatrení, ktoré by mohli byť pre ne škodlivé; zdôrazňuje najmä potrebu nájsť vyvážené riešenie, pokiaľ ide o nutričné označovanie, ako súčasť pripravovaných

iniciatív v rámci stratégie z farmy na stôl;

12. uznáva, že podnety na inovácie v oblasti rozmanitosti semien a rastlín sú nevyhnutné na to, aby sa uspokojil dopyt poľnohospodárov a spotrebiteľov; zdôrazňuje, že zlepšenia v oblasti šľachtenia rastlín a zvierat znižujú emisie skleníkových plynov tým, že zaručujú efektívnejšie a bezpečnejšie poľnohospodárstvo;
13. domnieva sa, že je nevyhnutné chrániť práva duševného vlastníctva spôsobom, ktorý podporuje výskum a inovácie, najmä s cieľom zaviesť odolnejšie poľnohospodárske odrody s cieľom vyrovnat' sa so zmenou klímy, dosiahnuť udržateľný a agroekologický model poľnohospodárstva, ktorý chráni prírodné zdroje a rešpektuje potenciál nechráneného reprodukčného a heterogénneho materiálu v ekologickom sektore, a dosiahnuť ciele udržateľného rozvoja a ciele Európskej zelenej dohody; zdôrazňuje, že ochrana práv k odrodám rastlín si vyžaduje silný a vynútiteľný systém ochrany v EÚ; poukazuje na to, že práva duševného vlastníctva musia tiež prispievať k potravinovej bezpečnosti, odolnosti a konkurencieschopnosti európskeho agropotravinárskeho modelu;
14. pripomína svoje uznesenie z 19. septembra 2019 o patentovateľnosti rastlín a v podstate biologických procesov; trvá však na tom, že práva duševného vlastníctva by nemali viesť k zníženiu rozmanitosti druhov a odrôd a k strate nezávislosti poľnohospodárov; zdôrazňuje, že systém práv Spoločenstva k odrodám rastlín zahŕňa podmienky a záruky nezávislosti poľnohospodárov, a preto musí zostať jediným systémom ochrany odrôd rastlín; v tejto súvislosti zdôrazňuje Deklaráciu OSN o právach roľníkov a ostatných osôb pracujúcich vo vidieckych oblastiach,
15. trvá preto na tom, že poľnohospodári musia zostať vlastníkami svojich osív a šľachtiteľského materiálu v súlade so systémom práv k odrodám rastlín stanoveným Medzinárodnou úniou na ochranu nových odrôd rastlín (UPOV) a nariadením Rady (ES) č. 2100/94² a musia mať možnosť vybrať si a prispôbiť svoje osivá miestnym podmienkam a potrebám; opakuje, že rastlinné a živočíšne odrody a plemená vrátane častí a znakov, v podstate biologické procesy a produkty pochádzajúce z takýchto procesov nesmú byť v žiadnom prípade patentovateľné, a to podľa smernice 98/44/ES³ a zámeru normotvorcu EÚ, a je naďalej ostražitý, pokiaľ ide o uplatňovanie tejto zásady, čím uznáva, že všetky rastliny a živočíchy vo verejnej sfére predstavujú spoločné dedičstvo pre všetkých;
16. zdôrazňuje význam systému práv Spoločenstva k odrodám rastlín, pokiaľ ide o zabezpečenie toho, aby šľachtitelia mohli pokračovať vo vývoji nových odrôd pre udržateľnú výrobu potravín a záhradníctvo, čo bude prospešné pre šľachtiteľov, pestovateľov, poľnohospodárov, spotrebiteľov a celú spoločnosť; víta začlenenie systému práv Spoločenstva k odrodám rastlín do akčného plánu pre oblasť duševného vlastníctva s cieľom zlepšiť ochranu práv k odrodám rastlín, a tak zabezpečiť účinnosť systému v budúcnosti a jeho riadne uplatňovanie; zdôrazňuje, že sila systému práv k odrodám rastlín spočíva vo vyvážení, ktorá chráni prácu šľachtiteľov a súčasne

---

² Nariadenie Rady (ES) č. 2100/94 z 27. júla 1994 o právach Spoločenstva k odrodám rastlín, Ú. v. ES L 227, 1.9.1994, s. 1.

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/44/ES zo 6. júla 1998 o právnej ochrane biotechnologických vynálezov, Ú. v. ES L 213, 30.7.1998, s. 13.

prostredníctvom výnimiek pre šľachtiteľov zabezpečuje, aby ostatní mohli voľne používať chránené odrody na vytvorenie nových odrôd a uviesť ich na trh;

17. poukazuje na to, že súčasný model duševného vlastníctva v poľnohospodárstve funguje správne; zdôrazňuje, že koexistencia patentov s modelom ochrany práv k odrodám rastlín bola pozitívna pre zavádzanie inovačných poľnohospodárskych riešení; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby chránili inovačnú kapacitu odvetvia a všeobecný záujem spôsobom, ktorý zabezpečí účinný prístup k rastlinnému rozmnožovaciemu materiálu a jeho využívanie, aby sa nezasahovalo do postupov zaručujúcich práva poľnohospodárov a výnimku pre šľachtiteľov; pripomína, že systém práv k odrodám rastlín zakotvený v dohovore UPOV a nariadení Rady (ES) č. 2100/94 neumožňuje držiteľovi práva k odrodám rastlín brániť iným osobám v používaní chránenej rastlinnej odrody na vykonávanie ďalších šľachtiteľských činností;
18. zdôrazňuje, že by sa malo vyvinúť ďalšie úsilie na zvýšenie transparentnosti, pokiaľ ide o štatút a patentovateľnosť biologického materiálu; konštatuje, že šľachtitelia by mali mať primeraný prístup k informáciám o biologickom materiáli, ktorý budú používať v procese šľachtenia rastlín; zdôrazňuje, že Komisia by mala zaviesť nové spôsoby účinných konzultácií a výmeny informácií; odmieta akékoľvek patentovanie živých zvierat;
19. víta skutočnosť, že v rámci akčného plánu pre oblasť duševného vlastníctva chce Komisia preskúmať uskutočniteľnosť systému ochrany zemepisných označení pre nepoľnohospodárske výrobky na úrovni EÚ; domnieva sa, že takáto iniciatíva by výrobcom EÚ umožnila plne využiť príležitosti, ktoré ponúka medzinárodný systém Ženevského aktu o medzinárodnom zápise označení pôvodu a zemepisných označení, ktorý spravuje Svetová organizácia duševného vlastníctva.
20. konštatuje, že v rámci konzultácií so zainteresovanými stranami o počiatočnom posúdení vplyvu, ktoré vykonala Komisia s cieľom vytvoriť systém ochrany zemepisných označení pre nepoľnohospodárske výrobky, získala takáto iniciatíva EÚ širokú podporu, pričom sa poukázalo na potenciálny prínos pre príslušné výrobky z hľadiska medzinárodného obchodu, transparentnosti a identifikácie pôvodu pre spotrebiteľov a hospodárskeho rozvoja malých a stredných podnikov a vidieckych oblastí EÚ;

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	9.9.2021
Výsledok záverečného hlasovania	+: 37 -: 7 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Eric Andrieu, Carmen Avram, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Chris MacManus, Alin Mituța, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Claude Gruffat, Petros Kokkalis, Cristina Maestre Martín De Almagro, Joëlle Mélin, Michaela Šojdrová, Marc Tarabella

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

37	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Gilles Lebreton, Joëlle Mélin
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Michaela Šojdrová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Carmen Avram, Paolo De Castro, Cristina Maestre Martín De Almagro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Marc Tarabella

7	-
The Left	Luke Ming Flanagan, Petros Kokkalis, Chris MacManus
Verts/ALE	Benoît Biteau, Claude Gruffat, Martin Häusling, Sarah Wiener

1	0
ID	Ivan David

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania